

5735
10/2

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΑΓΙΩΤΑΤΑΣ

ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

THE

ΑΝΑΤΟΛΗΣ

1888

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΑΓΙΩΤΑΤΑΣ
ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

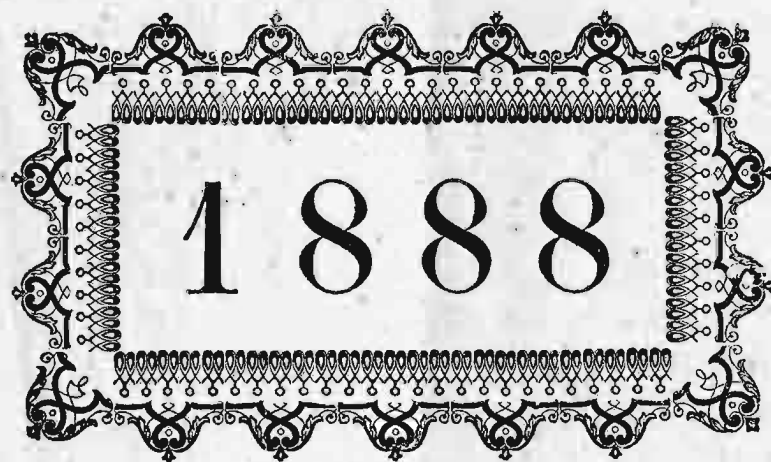
ΤΗΣ

ΑΝΑΤΟΛΗΣ

1888

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

1888

ΤΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΝ ΣΧΙΣΜΑ

ΚΑΙ Ο

ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ὅτε κατὰ τὴν στέψιν τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν, Ἀλεξάνδρου τοῦ Τρίτου, ἡ Βουλγαρικὴ Ἐκκλησία ἀπέστειλεν εἰς Μόσχαν ἐκκλησιαστικούς ἀντιπροσώπους, ἵνα ἐκφράσωσι τὰς εὐχὰς αὐτῆς πρὸς τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῆς Βουλγαρίας, τότε, ἐν ἡμέραις χαρᾶς καὶ ἑορτῶν, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς ἐν Ῥωσσίᾳ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας δὲν ἐπέτρεψε τοῖς κληρικοῖς ἀντιπροσώποις τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας νὰ μετάσχωσι τῶν ἐπὶ τῇ στέψει λειτουργιῶν καὶ ἄλλων ἱεροτελεστιῶν, οὐδ' εὗρέθη ἐν Ῥωσσίᾳ ἀρχιερεὺς, τολμῶν νὰ συγκοινωνήσῃ ἐκκλησιαστικῶς μετὰ κληρικῶν ἀπεσχισμένων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ πράξις αὕτη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐν Ῥωσσίᾳ Ἐκκλησίας, ἀναγγεληθεῖσα τότε ὑπὸ τῶν Ἐφημερίδων ὡς ἀξιοσημεῖωτον γεγονός, μαρτυρεῖ προφανῶς ὅτι ἡ Σύνοδος αὕτη, καὶ περ σιγήσασα περὶ τοῦ Σχίσματος, καὶ περ πολλὰς ποιησαμένη ὡς πρὸς τοῦτο ἐπιφυλάξεις, καὶ περ ἀποδοκιμαστικὰς ἐπιδειξαμένη κατ' αὐτοῦ διαθέσεις, εὐλαβεῖται ὁμως καὶ τὸν Ὅρον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τελευταίας Μεγάλης Τοπικῆς Συνόδου, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ διατάξεις περὶ τῶν συγκοινωνούντων τοῖς ὑπ' αὐτοῦ καταδικασμένοις καὶ ὡς σχισματικοῖς ἀποκεκρυγμένοις.

Ἡ εὐλάβεια αὕτη ἐπιβάλλεται παντὶ Ὁρθοδόξῳ, κρίνοντι τὰ πράγματα ὀρθῶς καὶ μεριμνῶντι περὶ τοῦ ἀρρήκτου

συνδέσμου τῆς ἐν Χριστῷ ὁμοφωνίας καὶ ἐνώσεως τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ὁ Ὅρος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς Τοπικῆς Συνόδου ὑπεγράφη ὑπὸ τῶν ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, καὶ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῶν Συνόδων τῶν ἐν Ἀνατολῇ Ὀρθοδόξων πατριαρχείων. Ὁ δὲ μακαρίας μνήμης πατριάρχης Ἱεροσολύμων Κύριλλος, ἀποπλανηθεὶς ὑπὸ τῶν λαϊκῶν αὐτοῦ γραμματέων, καὶ συνεπείᾳ τῆς ἀποπλάνησεως ταύτης, θελήσας ν' ἀντιταχθῆ κατὰ τοῦ Ὁρου, εὗρεν ἀντικειμένην τὴν παμφηφίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ἐστερήθη τοῦ θρόνου, αὐστηρὰν παθὼν καταδίκην. Καὶ ἡ Ἐκκλησία ἄρα τῆς Παλαιστίνης ἐδέξατο, καὶ ἀνεγνώρισε, καὶ κατεκύρωσε τὸν Ὅρον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς Τοπικῆς Συνόδου.

Ἄλλὰ καὶ αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι, ἡ τε ἐν Ῥωμανίᾳ καὶ ἡ ἐν Σερβίᾳ, ἐδέξαντο, καὶ ἀνεγνώρισαν, καὶ κατεκύρωσαν τὸν Ὅρον τοῦτον, καὶ τοσαύτης εὐλαβείας ἀξιοῦσιν αὐτόν, ὥστε, ὅτε ὁ ῥωσσο-τουρκικὸς πόλεμος ὑπέταξεν ὑπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν δικαιοδοσίαν πληθυσμὸς βουλγαρικούς, αἱ Ἐκκλησίαι αὗται καθῆκον αὐτῶν ἐθεώρησαν ἱερόν, νὰ ἐπερωτήσωσι τὴν Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν περὶ τοῦ κανονικοῦ τρόπου, καθ' ὃν ὄφειλον νὰ προσλάβωσιν αὐθις εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὀρθοδοξίας τοὺς εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῶν ὑποτεταγμένους βουλγάρους. Οὐδ' εἶνε τοῖς πᾶσιν ἄγνωστον ὅτι κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὁ τότε Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, Ἰωακείμ ὁ Τρίτος, καὶ ἡ Σύνοδος τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, καὶ τοὶ μονομερῶς ἐκήρυττον ἀνεξάρτητον τὴν ἐν Σερβίᾳ Ἐκκλησίαν καὶ ἐρρύθμιζον τὰς σχέσεις τῆς ἐν Βοσνίᾳ Ἐκκλησίας πρὸς τὴν πολιτικὴν ἀρχὴν τῆς Αὐστρίας, πρὸς τὴν ἐρώτησιν ὅμως περὶ τῆς κανονικῆς ἐπιστροφῆς τῶν Βουλγάρων ἐνόμισαν ὅτι δὲν δύνανται ν' ἀπαντήσωσι, πρὶν ἢ προκαλέσωσιν ἀπόφασιν κοινὴν τῶν ἀγιωτάτων Πατριαρχῶν,

καὶ τῶν ἄλλων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τῶν δεξαμένων τὸ Σχίσμα.

Ἐκ τούτων καταφαίνεται μὲν, νομίζομεν, ἡ μεγάλη εὐλάβεια πασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς τὸν Ὅρον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τελευταίας Μεγάλῃς Τοπικῆς Συνόδου, καταδηλοῦται δ' ὅτι, κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ ὁμοφωνον πρᾶξιν τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων, ἡ μετὰ τῶν Βουλγάρων συγκοινωνία ὑπὸ ἐκκλησιαστικὴν ἔποψιν διαφεύγει μὲν τὴν μονομερῆ ἀπόφασιν οἷου δὴ τινος πατριάρχου καὶ οἷας δὴ τινος ἀνεξαρτήτου καὶ αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, ὑπάγεται δ' εἰς τὴν κοινὴν ἀπόφασιν πασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῶν ὑπογραψασῶν καὶ ἀσπασαμένων τὸν Ὅρον τοῦ Σχίσματος. Ὡς διὰ κοινῆς συμφωνίας καὶ κοινῆς ἀποφάσεως διατετύπωται ὁ Ὅρος οὗτος, οὕτω διὰ κοινῆς συμφωνίας καὶ κοινῆς ἀποφάσεως δεόν νὰ διατυπωθῆ καὶ ὁ τρόπος τῆς μετὰ τῶν Βουλγάρων ἐκκλησιαστικῆς συγκοινωνίας. Πᾶς δ' ὁ μονομερῶς συγκοινωνῶν μετ' αὐτῶν, οὐ μόνον παραβαίνει τὸν Ὅρον τοῦ Σχίσματος, ἀλλὰ καὶ ἐπισπᾶται καθ' ἑαυτοῦ τὰς διατάξεις τοῦ Ὁρου τούτου.

Ἄλλ' ὁ Ἱεροσολύμων Νικόδημος πράττει ὄλως ἀντίθετα τούτων. Γνωστὸν εἶνε ἐν Ἱεροσολύμοις ὅτι Ἰωακείμ ὁ Τρίτος, κατὰ τὴν διατριβὴν αὐτοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει πρὸ ἐνὸς σχεδὸν ἔτους, ἠναγκάσθη νὰ λαλήσῃ τῷ Νικοδήμῳ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου αὐστηρότερον, ἢ ὅσον ἀπῆται τῆς φιλοξενίας ἢ ὑποχρέωσις, διότι ὁ Νικόδημος οὐ μόνον ἐπεδείκνυτο ἔλλειψιν εὐλαβείας πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Ὁρου τῆς τελευταίας Μεγάλῃς Τοπικῆς Συνόδου, ἀλλὰ καὶ μετὰ στόμφου κατεδίκαζε καὶ Ὅρον, καὶ Σχίσμα. Εἶνε γνωστὸν πλέον μυστήριον ὅτι Ἰωακείμ ὁ Τρίτος, ἀπῆλθεν ἐκ τῆς Ἁγίας Πόλεως σφόδρα δυσηρεστημένος, διότι ἐπὶ συμποσίου καὶ ἐπὶ Τραπεζῆς, ἧς συμμετεῖχον καὶ ξένοι δαιτυμόνες, ἤκουσε τοῦ

Νικοδήμου ἀποφαινομένου ἐκφαντορικῶς, ὅτι ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία «ἔκαμε μεγάλην τρέλλαν», ὅταν ἐκήρυξε τὸ Σχίσμα. Ἡ δυσαρέσκεια ὅμως, ὡς καὶ αἱ αὐστηραὶ παρατηρήσεις Ἰωακείμ τοῦ Τρίτου, οὐδόλως ἐμετρίασαν τὰς παραδόξους θεολογικὰς διακηρύξεις τοῦ πρωθιεράρχου τῆς Σιών. Ἡκιστα φροντίζων ὁ Νικοδήμος περὶ τῶν διαθέσεων καὶ τῆς γνώμης ἐνὸς πρώην, μᾶλλον δὲ καὶ τῶν πρώην καὶ τῶν νῦν καταφρονῶν, οὐ μόνον λέγει, ἀλλὰ καὶ πράττει ἐναντίον τοῦ Ὄρου καὶ σκανδαλοδέστατα καταπατεῖ πάσας αὐτοῦ τὰς διατάξεις.

Εἰς τὴν Ἀγίαν Πόλιν ἔρχονται κατὰ πᾶν σχεδὸν ἔπος καὶ ὀσιώτατοί τινες ἱερομόναχοι, καὶ εὐλαβέστατοί τινες πρεσβύτεροι ἐκ Βουλγαρίας, φανατικοί, πάντες ὀπαδοὶ τῆς Ἐξαρχίας καὶ τῶν ἰδεῶν, ἃς κατεδίκασεν ὁ Ὄρος. Καὶ οἱ μὲν προκάτοχοι τοῦ Νικοδήμου, εὐλαβούμενοι τὸν Ὄρον καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἑαυτῶν Ἐκκλησίας, οὐδέποτε ἐδέξαντο εἰς κοινωνίαν ἢ συλλειτουργίαν τοὺς ἄλλως εὐλαβεῖς τούτους προσκυνητὰς, οὐδ' ἐξέδοντο πρὸς αὐποὺς ἀδειαν ἱεουργίας ἐν τοῖς ἱεροῖς προσκυνήμασιν· ἀλλ' ὁ Νικοδήμος, τίς οἶδε τί μελετῶν, οὐ μόνον ἐπιτρέπει σιωπηλῶς τοῖς Βουλγάροις ἱερεῦσι νὰ ἱεουργῶσιν ἐν τοῖς ναοῖς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ καὶ ἐκδίδωσιν ἐνσφραγίστους αὐτοῖς ἀδείας πρὸς τοῦτο καὶ αὐτὸς συλλειτουργεῖ μετ' αὐτῶν· οὐδὲ περιορίζεται εἰς ταῦτα· ἀλλὰ πόλεμον ἤδη φανερόν κηρύξας κατὰ τοῦ Ὄρου, διώκει ἀπηνῶς πάντα, μὴ πειθόμενον νὰ συγκοινωνήσῃ ἐκκλησιαστικῶς καὶ νὰ συλλειτουργήσῃ μετὰ τῶν Βουλγάρων. Μὴ πρὸ ἐτῶν δὲν ἐξωρίσθη ἀπὸ τῆς ἱερᾶς Λαύρας τοῦ Ἀγίου Σάββα, ὁ ἐπ' ἀρετῇ γνωστός ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Ἱερομόναχος Πολύκαρπος, ἕνεκα μόνης τῆς αἰτίας ὅτι, ἐφημερεύων τότε ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἱερᾶς Λαύρας, δὲν ἐπείσθη νὰ

συλλειτουργήσῃ μετὰ τεσσάρων Βουλγάρων ἱερέων, φερόντων ἐνσφραγίστον ἀδειαν τοῦ Νικοδήμου πρὸς ἱεουργίαν; ἀλλὰ τὸ γεγονός τοῦτο εἶνε ἤδη παλαιόν, ὡς πρὸ ἐτῶν συντελεσθέν.

Ὁ Νικοδήμος ὅμως καὶ νῦν ἔτι τὴν αὐτὴν βαίνει ὁδόν. Κατὰ Δεκέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους 1887 ἀφίκοντο εἰς τὴν Ἀγίαν Πόλιν χάριν προσκυνήσεως τρεῖς Ἱερομόναχοι καὶ εἰς διάκονος, Βούλγαροι καὶ οἱ τέσσαρες. Οἱ Βούλγαροι οὗτοι κληρικοὶ εἶνε: 1ος) ὁ Ἀρχιμανδρίτης Νικηφόρος, ἀπὸ δεκαετίας ἡγούμενος τοῦ παρὰ τὸ Μέγα Τύρναβον Μοναστηρίου τῆς Μεταμορφώσεως. 2ος) Ὁ Ἱερομόναχος Σέργιος, μέλος παλαιὸν τοῦ αὐτοῦ Κοινοβίου, καὶ ἡγούμενος ἄλλοτε ἄλλου Μοναστηρίου τῆς Βουλγαρίας. 3ος) Ὁ Ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς Χαρίτων, ἐφημέριος ἐν Μεγάλῳ Τυρνάβῳ. 4ος) Ὁ Ἱεροδιάκονος Κύριλλος, ἀδελφὸς τοῦ αὐτοῦ Μοναστηρίου τῆς Μεταμορφώσεως, καὶ ἐφημέριος ἐν αὐτῷ. Καὶ οἱ τέσσαρες οὗτοι εἶνε γνησιώτατοι κληρικοὶ τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐνθερμοὶ ζηλωταὶ τῶν ἰδεῶν, ἐξ ὧν ἐπήγαγε τὸ Σχίσμα. Ἐχειροτονήθησαν δ' οἱ τρεῖς αὐτῶν ὑπὸ Βουλγάρων ἀρχιερέων μετὰ τὸ σχίσμα, ὑπ' ἀρχιερέων δηλονότι καθορημένων καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐκβεβλημένων. Ταῦτα ὅμως πάντα εἶνε μηδαμινὰ καὶ ἀσήμαντα παρὰ Νικοδήμῳ τῷ Πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων, ὅστις, λύων μονομερῶς καὶ διὰ μιᾶς πατριαρχικῆς σφραγίδος ὅλον τὸ Βουλγαρικὸν ζήτημα, ἐξέδωκε τοῖς εἰρημένοις βουλγάροις κληρικοῖς διπλοτύπους καὶ ἐνσφραγίστους πατριαρχικὰς ἀδείας ἱεραρχῶν, καὶ ἐπισημότατα ἐπέτρεψαν αὐτοῖς νὰ λειτουργῶσιν, ὡς ὑρθόδοξοι, ἐν τοῖς ἱεροῖς προσκυνήμασι. Μιᾶς τῶν πατριαρχικῶν τούτων ἀδειῶν πιστὸν ἀντίγραφον παρατιθέμεθα ἐνταῦθα, ἔχον οὕτω:

Ἀριθμὸς 86

«Ὁ ἐπιφέρων τὸ παρὸν Ἱερομόναχος Χαρίτων, ὁ ἐκ Βουλγαρίας, παρουσιάσας τὰ ἐνδεικτικὰ τῆς χειροτονίας αὐτοῦ

»ἔλαβε τὴν ἄδειαν τοῦ ἱερουργεῖν ἐν τοῖς ἱερεῖς προσκυνήμασιν.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ 27ῃ Δεκεμβρίου 1887.

(Τ. Σ.) Ἡ πατριαρχικὴ Σφραγίς.

Τὰς τέσσαρας διπλοτύπους ταύτας πατριαρχικὰς ἐκδόσεις φέροντες αἱ ὀσιώτατοι τέσσαρες Βούλγαροι κληρικοί, περιέρχονται τὰπανταχοῦ τῆς Παλαιστίνης ἰσὰ προσκυνήματα, ἱερουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐλευθέρως, καὶ συλλειτουργοῦσι μεθ' ἱερέων καὶ ἀρχιερέων τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων, οὐδὲ κρύπτεται πλέον ὅτι οἱ κληρικοὶ οὗτοι ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ συλλειτουργήσωσιν ἐν τῷ ναῷ τῆς Μονῆς τοῦ Ἀββᾶ Γερασίμου, ἐν τῷ ναῷ τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου παρὰ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰορδάνου, κατὰ τὴν παραμονὴν καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανίων ἐνώπιον πλήθους προσκυνητῶν μετὰ τοῦ Πανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἰορδάνου, κυρ. Ἐπιφανίου, ἀνδρὸς σεβασμίου καὶ πεπαιδευμένου τὰ θεολογικὰ ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐν Ἀθήναις, ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐν Ρωσίᾳ, ἀνδρὸς καθηγητοῦ ἄλλοτε τῆς Ἑρμηνευτικῆς καὶ Δογματικῆς Θεολογίας ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τῶν Ἱεροσολύμων, ἀνδρὸς ἐνθουσιώδους ἄλλοτε θιασώτου τοῦ Ὄρου καὶ δεινοῦ πολεμίου τοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου. Ἄλλ' ὡς φαίνεται, μετεβλήθη ἕκτοτε οὐσιωδῶς ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων, καὶ ὁ συνυπογράψας τὴν ἀποκλήρυξιν τοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου, ὡς σχισματικοῦ, ἐπὶ μόνῃ σήμερον τῇ διπλοτύπῳ ἐντολῇ τοῦ Νικοδήμου συγκοινωνεῖ καὶ συλλειτουργεῖ πανδήμως μετὰ σχισματικῶν! Ἄλλ' ὅταν ἀρχιερεὺς, οὕτω διακεκριμένος, ἀρχιερεὺς, ὅστις μετὰ τὸν διωγμὸν παντὸς πεπαιδευμένου καὶ θεολόγου ἐξ Ἱεροσολύμων, εἶνε ὁ μόνος θεολόγος, ὁ συνεδριάζων ἐν τῇ Ἱεραῖ Συνόδῳ τῆς Ἁγίας Πόλεως, τοσοῦτον ὀλίγον φροντίζῃ περὶ

Ὄρων καὶ σχισμάτων, τί θὰ πράξωσιν οἱ ἄλλοι ἀρχιερεῖς τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων, οἵτινες ἔχουσι μὲν ὄλην τὴν προσήκουσαν εὐλάβειαν, ἀλλ' οὔτε θεολόγοι θεωροῦνται, οὔτε μετὰ πεπαιδευμένων συναριθμοῦνται; Πρόδηλον ὅτι ἐπὶ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, ὅτε ἀναχωροῦσιν οἱ Βούλγαροι κληρικοὶ, καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐπισήμων ἱεροτελεστιῶν θὰ τελῆται δημοσίᾳ καὶ μία καταπάτησις τῶν διατάξεων τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τοπικῆς Συνόδου! πρόδηλον ὅτι ὁ λαὸς τῆς Ἁγίας Πόλεως καὶ οἱ πανταχόθεν προσκυνηταὶ θὰ ἔχωσι τὴν τιμὴν νὰ δέχωνται τὰς ἐπ' Ἐκκλησίας εὐλογίας τῶν ὑπὸ τῆς Ὀρθοδοξίας ἀποκεκηρυγμένων! Ἄφοῦ δ' οἱ εἰρημένοι Βούλγαροι κληρικοὶ ἀπῆλθον καὶ εἰς Σιναῖον Ὅρος χάριν προσκυνήσεως, καὶ τοι δὲν δυνάμεθα νὰ προείπωμεν τὸ μέλλον, φοβοῦμεθα ὅμως ὅτι καὶ ἐκεῖ αἱ αὐτῶν ὀσιότητες θὰ ἐπιδείξωσι τὰς πατριαρχικὰς σφραγίδας τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, καὶ ἱεουργήσωσι καὶ ἐν τοῖς ἐκεῖ ἱεροῖς προσκυνήμασι καὶ θὰ καταστήσωσι τοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐκείνῃ ἀσκουμένους ὀρθοδόξους μοναχοὺς, ἀκουσίους συγκοινωνοὺς τοῦ Σχίσματος καὶ τῆς καταδεδικασμένης αὐτῶν πλάνης. Πρὸς τῷ πατριαρχικῷ λοιπὸν Θρόνῳ τῶν Ἱεροσολύμων ἰδοὺ κίνδυνος νὰ δεχθῆ εἰς συγκοινωνίαν τοὺς Βουλγάρους κληρικοὺς καὶ μία ἔτι ἀνεξάρτητος Ἐπισκοπὴ τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἄλλ' οὕτω τίς δὲν βλέπει ὅτι τὸ Σχίσμα ἀπειλεῖ νὰ ἐνθρονισθῆ μέγα ἤδη καὶ φοβερὸν ἐν μέσῳ καὶ αὐτῶν τῶν τῆς Ἀνατολῆς Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν; Ἐκτὸς δὲ τῆς προφανοῦς ἀθετήσεως τοῦ Ὄρου ποῖαι αἱ συνέπειαι τῆς ἀτόπου ταύτης διαγωγῆς τοῦ Ἱεροσολύμων.

Οἱ Βούλγαροι ἱερομόναχοι, ἐπανελθόντες εἰς τὴν ἑαυτῶν χώραν, θὰ διακηρύττωσι στοργγύλῳ τῷ στόματι ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων οὐ μόνον δὲν ἀναγνωρίζει, ἀλλὰ καὶ πολεμεῖ τὸ σχίσμα, πρὸς δὲ τοὺς ἐκπληττομέ-

νους ἐπὶ τῷ ἀκούσματι καὶ δυσπιστοῦντας θὰ ἀριθμῶσι μετ' ἐμφάσεως τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς οἱ ἄρχιερεῖς τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων καὶ αὐτὸς ὁ πολὺς, Νικόδημος συνελειτούργησε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ θὰ ἐπιδεικνύωσιν ἀναμφισβήτητα τεκμήρια τὰς διπλοτύπους καὶ ἐνσφραγίστους πατριαρχικὰς ἀποδείξεις, δι' ὧν, ὡς διὰ μαγικῆς ῥάβδου ἀπὸ σχισματικῶν ἀποβλήτων μετεβλήθησαν εἰς ὀρθοδόξους συλλειτουργοὺς μιᾶς Μακαριότητος καὶ, τίς οἶδε, πόσων Πανιεροτήτων, δι' ὧν, ὡς διὰ τοῦ θρυλλομένου σιδηροχόρτου, ἠνοίγησαν αὐτοῖς αἱ πύλαι τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων καὶ ἐρρίφθησαν πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν οἱ ἀδάμαντες τῆς ὀρθοδοξίας. Οὕτως ἄρα ὁ κλῆρος καὶ ὁ λαὸς τῆς Βουλγαρίας θὰ ἔχη τὴν πρὸ πολλοῦ ἐπιζητουμένην βεβαίωσιν ὅτι ἡ ὁμοφωνία τῶν τεσσάρων πατριαρχείων καὶ τῶν ἄλλων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς διεσπάσθη ὡς πρὸς τὸ σχίσμα, ὅτι ἂν ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία ἐπιμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ὁρου, ἢ ἐν Παλαιστίνῃ ὅμως ἐκκλησία πολεμεῖ ἤδη αὐτὰς φανερῶς, ὅτι, ἂν τὸν θρόνον τῶν Χρυσοστόμων κατέχη ἀνὴρ βουλγαρομίσητος, ὃν αὐτοὶ ἔσυραν ἐν Ἀδριανουπόλει ἀπὸ τοῦ πώγωνος εἰς τὸν βόρβορον τῶν ἀγυιῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου ὅμως τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου ἵσταται ἀνὴρ, πολεμῶν τὸν Ὁρον, ἐπιτρέπων τοῖς ἱερεῦσιν αὐτῶν νὰ ἱεουργῶσιν ἐν τοῖς ἱεροῖς προσκυνήμασι καὶ συλλειτουργῶν μετ' αὐτῶν, ποῦ; ἐπὶ τῶν ἡγιασμένων τόπων, ἐν οἷς ἐδίδαξεν ὁ Κύριος τὴν ἀμώμητον ἡμῶν πίστιν, καὶ ἐξ ὧν ἐπήγαγε καὶ πηγάζει ἡ ὀρθοδοξία! Ἀποκρούει αὐτοὺς ὡς σχισματικούς θυγάτηρ, ἐκτετραμμένη εἰς κοσμικωτέρας θεωρίας περὶ τῶν θρησκευτικῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ τιμᾷ αὐτοὺς καὶ ἐγκολποῦται ὡς ὀρθοδόξους αὐτῇ ἢ γεραρὰ Μήτηρ τῆς πεπλανημένης θυγατρὸς! Καὶ ταῦτα μὲν οἱ Βούλγαροι, οἵτινες ἀπὸ τῆς συγκοινωνίας τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων δικαίως θὰ ἀρύωνται ἐν πάσῃ πε-

ριστάσει ὄπλα καὶ ἰσχὺν πρὸς μείζονα καὶ πεισματωδεστέραν ἀντίστασιν κατὰ τοῦ Ὁρου καὶ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας.

Ποῖον δὲ σκάνδαλον καὶ ποῖα συντάραξις τῆς συνειδήσεως τῶν ἄλλων ὀρθοδόξων; Ἐν Ἱεροσολύμοις συναθροίζονται κατ' ἔτος χιλιάδες ὀρθοδόξων πανταχόθεν καὶ πάντες οἱ ἐκ Βορρᾶ καὶ Νότου, οἱ ἐξ Ἀνατολῶν καὶ Δυσμῶν συρρέοντες ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει εὐλαβεῖς προσκυνηταί, βλέπουσιν αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς τοὺς τέως ὡς σχισματικούς θεωρουμένους Βουλγάρους ἱερεῖς, συλλειτουργοῦντας μετὰ τοῦ πρωθιεράρχου τῆς Σιών ἐν τῷ Πανιέρῳ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ! Ποίαν λοιπὸν ἰδέαν μορφοῦσι περὶ τοῦ σχίσματος, περὶ τοῦ κύρους τῶν ἀποφάσεων Μεγάλης Τοπικῆς Συνόδου, περὶ τῆς ἰσχύος καθ' ὅλου τῶν ἐκκλησιαστικῶν πράξεων καὶ κανόνων; Ἐρχονται εἰς τὴν Ἀγίαν Πόλιν, τὴν σεβασμίαν κοιτίδα τῆς θρησκείας αὐτῶν, ζητοῦντες ἀνάπαυσιν συνειδήσεως, στερέωσιν πίστεως, καὶ ἀπέρχονται συναποκομιζόντες εἰς τὰ ἴδια ἀμφιβολίαν περὶ τὰ οὐσιωδέστατα καὶ ἱερώτατα, διασειούσαν τὰς προτέρας πεποιθήσεις! Σχίσμα; Ψεῦδος! ὁ πατριάρχης καὶ οἱ ἄρχιερεῖς καὶ ἡ Σύνοδος τῶν Ἱεροσολύμων συγκοινωνοῦσι καὶ συλλειτουργοῦσι μετὰ τῶν σχισματικῶν! Ὁρος Μεγάλης Τοπικῆς Συνόδου; Σφάλμα, *τρέλλα* ὡς λέγει ὁ Νικόδημος· ὁ πατριάρχης, οἱ ἄρχιερεῖς, ἡ Σύνοδος τοῦ Ἀγίου Τάφου ἔσχισαν τὸν Ὁρον καὶ κατεπάτησαν! Αὕτη, ὑπὸ μετριωτάτην ἔποψιν, ἢ σύγχυσις καὶ ταραχή, ἢ δημιουργεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ παντὸς ὀρθοδόξου ἢ ἀνευλαβῆς διαγωγῆ τοῦ Ἱεροσολύμων Νικοδήμου, καὶ ἢν αὐξάνει ἐπὶ πλέον ἢ, ἐπιτραπείτω ἡμῖν ἢ λέξις, ἀσεβῆς ἀνοχὴ τῶν ἀρχιερέων τῆς Συνόδου καὶ τῆς Ἀδελφότητος τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Ἐκκλησίας. Παρίσταται ὡς διχογνωμοῦσα ἢ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησίας, δίδονται ὄπλα καὶ ἐπιχειρήματα εἰς βουλγαρικὰς χεῖρας, συνταράσσεται ἢ κοινῇ

τῶν Ὁρθοδόξων συνείδησις, διότι πανηγυρικῶς καταπατεῖται πρᾶξις ἱερὰ τῆς Ἐκκλησίας ὅλης, νόμος ἱερὸς, οὗ τὴν τήρησιν ἀνεκέρυξαν καὶ Σύνοδοι καὶ πατριάρχαι ὡς ἀπαραίτητον τῇ Ὁρθοδοξίᾳ.

Τούτων ἕνεκα καιρὸς πλέον, νομίζομεν, νὰ μάθῃ ταῦτα καὶ τὸ Οἰκονομικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἅπαντα ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, καιρὸς πλέον νὰ προσκληθῇ ὁ Ἱεροσολύμων Νικόδημος ἢ νὰ παύσῃ τὴν σκανδαλώδη αὐτοῦ συγκοινωνίαν πρὸς τοὺς Βουλγάρους κληρικούς, ἢ νὰ ὑποβάλῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ πᾶση τοὺς λόγους, δι' οὓς παραβαίνει ἐπιμόνως τὸν Ὅρον τῆς Μεγάλῃς Τοπικῆς Συνόδου. Καιρὸς πλέον νὰ μάθῃ καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα, ἂν ἐπὶ τοῦ πατριαρχικοῦ Θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων ἴσταται πατριάρχης Ὁρθόδοξος ἢ σχισματικὸς, ἂν ἡ Ἐκκλησία τῆς Σιών μένῃ ἀναπόσπαστος ἀπὸ τῆς Ὁρθοδοξίας ἢ ἀνσιγηλῶς καὶ κρύφα συνετάχθῃ τῷ Ἐξάρχῳ τῶν Βουλγάρων. Τὸ ζήτημα, νομίζομεν, δὲν εἶνε μικρὸν, οὐδὲ λόγου ἀνάξιον, φοβούμεθα δ' ὅτι ἡ παραιτέρω σιωπὴ καὶ ἀνοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων πατριαρχῶν καὶ Συνόδων θὰ παρασκευάσῃ τῇ Ὁλῇ Ἐκκλησίᾳ ταραχὰς καὶ κλονισμοὺς, ὧν τὰς ζημίας καὶ τὸ τέλος οὐδεὶς δύναται νὰ ὑπολογίσῃ. Ἐν τοῖς τοιούτοις ζητήμασιν ἢ μέλλησις καὶ ἡ πρὸς οἰκονομίαν ἀναβολὴ παράγει μόνον ἀθεράπευτον δεινώσιν, τούναντίον δὲ σώζει ἀπὸ τῶν συνεπειῶν τούτων ἡ ἄμεσος θεραπεία, ἢ μετ' εἰλικρινείας ἀπόφασις. Ἐὰν τὸ Σχίσμα θεωρῆται, ὡς ὑφιστάμενον, καὶ ὁ Ὅρος, ὡς ἰσχύων, παυθῆτω ἢ καθ' ἡμέραν κατπάτησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἱεροσολύμων Νικοδήμου. Ἐὰν τούναντίον τὸ Σχίσμα καὶ ὁ Ὅρος θεωρῶνται σήμερον ὡς ἐλεεινὰ ἐξαμβλώματα, προωρισμένα εἰς τὸν Καιάδαν τῆς καθολικῆς ἀποδοκιμασίας τῆς Ἐκκλησίας, διαδηλωθῆτω φανερῶς καὶ ὁμοφώνως ἡ ἀποδοκιμασία αὕτη καὶ ἐν εἰλικρινεῖ ταπεινώσει καὶ μετανοίᾳ κλιναίτω κα-

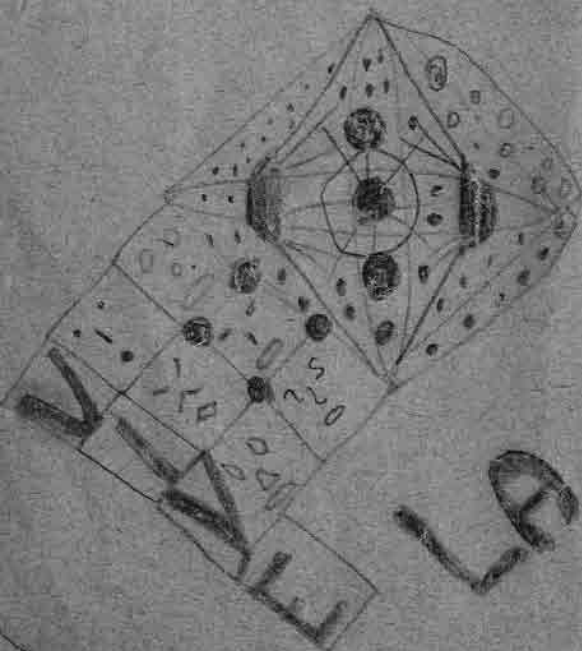
φαλὴν πρὸ τοῦ Ἐξάρχου τῶν Βουλγάρων ἢ Ἐκκλησία πᾶσα λέγουσα μετὰ συντριβῆς καρδίας τὸ «ἤμαρτον».

Τοῦτο εἶνε προτιμότερον τῆς ἀναστατώσεως πάσης συνειδήσεως τῶν Ὁρθοδόξων.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ

1888 Ἀπριλίου 12.

Ὁρθόδοξος.

LA PAIX